

Posudek oponenta diplomové práce Kamily Šiffelové

„Neuropsychologické vyšetření u pacientů s mírnou kognitivní poruchou v predikci konverze do demence“

Neuropsychologické diagnostice různých forem demencí a diferenciální diagnostice mírné kognitivní poruchy a demence je věnováno velké množství prostoru v současné literatuře, což má jistě své opodstatnění. Včasná identifikace jedinců s vysokým rizikem rozvoje demence je v posledních letech považována v odborných (nejen českých ale i světových) kruzích jako velmi důležitá a to především pro včasnou farmakologickou léčbu. Cílem této studie bylo porovnání dvou užívaných paměťových testů ve schopnosti predikce konverze do demence v průměru 2 let u nedementních geriatrických pacientů s diagnostikovanou mírnou kognitivní poruchou nebo se subjektivní stížností na paměť. K těmto účelům byl použit jednak u nás standardizovaný Paměťový test učení a subtest Enhanced Cued Recall rest (ECR) ze Seven Minute Screening Test.

Teoretická část DP se na 48 stranách stručně, ale přehledně věnuje problematice normálního a patologického stárnutí, definici paměti a jejím různým „druhům“, koncepci mírné kognitivní poruchy. Autorka si všímá rozdílu mezi diagnostickými manuály DSM-IV a DSM-V. Následuje kapitola vymezující syndrom demence, kterému je věnováno nejvíce prostoru. Autorka se zaměřuje především na definici mírné kognitivní poruchy a demence způsobené Alzheimerovou nemocí a poruchám paměti u této diagnostické kategorie. Předposlední kapitola zahrnuje přehled diagnostických metod používaných na pracovišti FN Motol u pacientů se suspekci na mírnou kognitivní poruchu či demenci. Prvním použitým testem v DP byl Enhanced Cued Recall test (ECR), u kterého je kontrolované ukládání a vybavení s vodítky a jako druhý test Paměťový test učení (AVLT), který toto paradigma nezahrnuje. Na závěr teoretické části autorka reflektuje možnosti a důležitost identifikace jedinců s vysokým rizikem budoucího rozvoje demence, především Alzheimerova typu, přičemž poukazuje na značnou nejednotnost závěrů jednotlivých výzkumných studií.

K této části práce mám následující otázky či připomínky:

Autorka vychází při stanovení poklesu kognitivní výkonnosti (či kognitivního deficitu) především z přístupů založených jednak na objektivním testování (SD a cut-off skóry) a

subjektivních stížnostech pacienta či potížích referovaných blízkou osobou pacienta. Jsou i jiné postupy, které jsou používány v neuropsychologickém vyšetření pro stanovení míry kognitivního oslabení?

Z jakého důvodu byly vybrány právě testy AVLTL a ECR a ne jiné?

Autorka mnohdy uvádí závěry výzkumů, které cituje ze sekundárních, především českých zdrojů a nikoli původních textů.

V textu je také řada překlepů a formálních chyb. Některé obecné poznatky autorka opakuje v různých částech textu.

Hlavním cílem praktické části bylo retrospektivní porovnání neuropsychologických vyšetření 146 pacientů (88 respondentů s aMCI, 22 pacientů s naMCI a 36 pacientů se SMC) Kognitivního centra FN Motol, přičemž výsledky těchto vyšetření byly analyzovány mezi pacienty, kteří konvertovali do demence (dle hodnocení 2 neurologů) a mezi těmi, kteří zůstali soběstační. Autorka spolu s kolegy posuzovala predikční schopnosti obou výše zmíněných paměťových testů a došla k závěru, že lepší metodou v predikci konverze do demence se v celkovém měřítku jeví test AVLTL před testem ECR.

Data byla získána v období let 2005-2013, avšak není jasné, jakou mírou se autorka přímo podílela na sběru a zpracování dat (vzhledem k 2-leté participaci při přípravě DP). Výzkumné otázky jsou formulovány v podobě hypotéz (str. 61). Použité metody a zkoumaný vzorek jsou náležitě popsány a doplněny tabulkami a grafy. Výsledky jsou přehledně členěny vzhledem k jednotlivým fázím výzkumu a uvedeným hypotézám. Kladně hodnotím kapitolu „Diskuse“, v níž se autorka v rámci zhodnocení výsledků a proměnných také odvolává na již provedené studie a též popisuje limity předkládané práce.

Předloženou diplomovou práci hodnotím po formální i obsahové stránce jako velmi dobrou a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 28.8.2014

PhDr. Lenka Krámská, Ph.D.
Neurocentrum
Nemocnice na Homolce
Roentgenova 2, Praha 5, 15000
lenka.kramska@homolka.cz